

સૂચનાઓ:

- (1) તમામ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) તમામ પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.

1. પ્રાચીન સમાજોમાં કુટુંબ સંગઠનની રચના અને કાર્ય પર ચર્ચા કરો. (14)
અથવા

પ્રાચીન લોકોમાં વિવાહના વિવિધ સ્વરૂપોનું વિશ્લેષણ કરો.

2. રાજાશાહીની ઉત્પત્તિ અને રાજકીય સંગઠનના પ્રારંભિક સ્વરૂપોનું વિશ્લેષણ કરો. (14)
અથવા

પ્રાચીન સમુદાયોમાં કાનૂન અને રિવાજની ભૂમિકા વિશે ચર્ચા કરો.

3. ભય, સપનાઓ અને આશ્ચર્યે ધાર્મિક માન્યતાઓના વિકાસમાં કેવી રીતે યોગદાન આપ્યું, તેનો ઉલ્લેખ કરો. (14)
અથવા

પ્રાચીન ધર્મોમાં આત્માવાદ અને પૂર્વજ પુજા (પૂર્વજ ઉપાસના) ની સંકલ્પના પર ચર્ચા કરો.

4. પ્રાચીન સમાજોમાં ભાષા અને લેખનના વિકાસનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ આપો. (14)
અથવા

પ્રાચીન લોકોની સુંદરતા અંગેની સંવેદના અને તેની અભિવ્યક્તિના સાધનો વર્ણવો.

5. કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (7 X 2 = 14)

I. કુટુંબના સંદર્ભમાં "પિતૃસત્તાક તંત્ર" (Patriarchy) મુખ્યત્વે શું દર્શાવે છે?

- A) વૃદ્ધો દ્વારા શાસન B) સ્ત્રીઓ દ્વારા શાસન
C) પુરુષો દ્વારા શાસન D) બાળકો દ્વારા શાસન

II. માતૃત્વ લીનીયલ પદ્ધતિમાં સંપત્તિ કયા તરફના કુટુંબ દ્વારા વારસામાં મળે છે?

- A) પિતાની તરફ B) માતાની તરફ C) બન્ને તરફ સમાન D) તૃતીય પક્ષ

III. સમાજમાં કુટુંબ સંબંધિત સામાજિક સંબંધોને કયો શબ્દ દર્શાવે છે?

- A) બંધુત્વ (Kinship) B) વારસાગત હક
C) મિલકતનું વહેંચણું D) લગ્નપૂર્વ સંબંધો

IV. બંધુત્વના શબ્દોનો મુખ્ય ધ્યાન કઈ બાબત પર હોય છે?

- A) સામાજિક અને બાયોલોજિકલ સંબંધો B) રાજકીય જોડાણ
C) આર્થિક સાધનો D) ધાર્મિક પ્રથાઓ

V. કયા પ્રકારના વિવાહ પદ્ધતિમાં એક લિંગના ઘણા સાથી હોય છે?

- A) પોલિજિની (Polygyny) B) મોનોગેમી (Monogamy)
C) પોલિએન્ડ્રી (Polyandry) D) એન્ડોગેમી (Endogamy)

VI. પ્રાચીન સમાજોમાં કયા પ્રકારના વિવાહમાં એક સ્ત્રીના ઘણા પતિ હોય છે?

- A) પોલિજિની B) પોલિએન્ડ્રી C) મોનોગેમી D) જૂથ વિવાહ

VII. પ્રાચીન સમાજોમાં યૌન નૈતિકતાનું એક મુખ્ય લક્ષણ શું હતું?

- A) લગ્નની કટોકટીથી પાલન B) લગ્ન પૂર્વ પવિત્રતાની ઉપર ભાર
C) લગ્ન પૂર્વ સંબંધોમાં સહનશીલતા અને ઉદારતા
D) લગ્ન બહારના તમામ યૌન સંબંધોનો ત્યાગ

VIII. માતૃસત્તાક તંત્ર અને પિતૃસત્તાક તંત્ર વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત શું છે?

- A) ભાષાની પસંદગી B) આર્થિક વ્યવસ્થા
C) વારસાની રેખા D) શાસનનો પ્રકાર

IX. પ્રાચીન સમાજોમાં સૌથી સામાન્ય રીતે જોવા મળતો વિવાહ કયો હતો?

- A) મોનોગેમી B) પોલિએન્ડ્રી
C) પોલિગેમી D) સીરિયલ મોનોગેમી

X. પ્રાચીન માન્યતાઓ અનુસાર ધર્મનો સ્ત્રોત કયો છે?

- A) ઔદ્યોગિકરણ B) વેપાર C) સપનાઓ D) રાજકીય શક્તિ

XI. લેખિત સંચારનો પ્રારંભિક સ્વરૂપ કયું હતું?

- A) છાપા ચંત્ર B) હક્કાક્ષરી લખાણ C) ચિત્રલિપી D) ડિજિટલ લખાણ

XII. નીચેના પૈકી કયું પ્રાચીન કળાનું સ્વરૂપ નહોતું?

- A) માટલાનું બનાવટ B) ફોટોગ્રાફી C) ટેદર બનાવવું D) શિલ્પકલા

N126-3

Instructions:

(1) Attempt all the questions.

(2) All questions carry equal marks.

1. Discuss the structure and functions of family organization in primitive societies. (14)

Or

Examine the various forms of marriage among primitive people.

2. Analyse the origin of kingship and the early forms of political organization. (14)

Or

Discuss the role of law and custom in primitive communities.

3. How did fear, dreams, and wonder contribute to the development of religious beliefs? Explain. (14)

Or

Discuss the concept of animism and ancestor worship in primitive religions.

4. Trace the development of language and writing in primitive societies. (14)

Or

Describe the primitive sense of beauty and its modes of expression.

5. **Answer any seven questions.** (7 X 2= 14)

I. What does "patriarchy" primarily refer to in the context of family organization?

A) Rule by elders B) Rule by women C) Rule by men D) Rule by children

II. In a matrilineal system, property is inherited through which side of the family?

A) Father's side B) Mother's side C) Both sides equally D) A third party

III. Which term refers to the social relationships based on family ties in a society?

A) Kinship B) Inheritance C) Partition of Property D) Premarital relations

IV) What is the main focus of kinship terms?

A) Social and biological relationships B) Political affiliations
C) Economic resources D) Religious practices

(P.T.O)

- V) Which type of marriage system involves multiple partners of one gender?
A) Polygyny B) Monogamy C) Polyandry D) Endogamy
- VI) Which of the following is a type of marriage among primitive societies where one woman has multiple husbands?
A) Polygyny B) Polyandry C) Monogamy D) Group marriage
- VII) What is one key feature of sexual morality in primitive societies?
A) Strict adherence to marriage norms
B) Emphasis on chastity before marriage
C) Relatively flexible and open to premarital relationships
D) Avoidance of all sexual relationships outside marriage
- VIII) Which of the following is a key difference between matriarchy and patriarchy?
A) Language preference B) Economic system
C) Line of inheritance D) Type of governance
- IX) Which form of marriage is most commonly found among primitive societies?
A. Monogamy B. Polyandry C. Polygamy D. Serial monogamy
- X) Which of the following is a source of religion according to primitive beliefs?
A. Industrialization B. Trade C. Dreams D. Political power
- XI) What was the earliest form of written communication?
A. Printing press B. Alphabetic writing
C. Pictographs D. Digital text
- XII) Which of the following was NOT a form of primitive art?
A. Pottery B. Photography C. Tattooing D. Sculpture
